

Disputatio juridica inauguralis de deposito

<https://hdl.handle.net/1874/342131>

29.

DISPUTATIO JURIDICA
INAUGURALIS,
DE
DEPOSITO,

QVAM,

FAVENTE DEO TER OPT. MAX.

Ex Autoritate Magnifici Rectoris,

D. M. JOANNIS LUYTS,

Philosophiae Doctoris, ejusdemque Facultatis in Inclytâ Academiâ
Ultrajectinâ Professoris Ordinarii,

NEC NON

Amplissimi Senatus Academici consensu, Nobilissimeque

Facultatis JURIDICÆ Decreto,

PRO GRADU DOCTORATUS,

Summisque in UTROQUE JURE honoribus & Privil.
legiis ritè, ac legitimè consequendis,

Eruditorum Examini subjicit,

HENDR. ARN. MICHAELISSEN, Vesal. Cliv.

A. D. 21. Aug., hora locoque solitis.

TRAJECTI ad RHENUM,

Ex Officina FRANCISCI HALMA, Academiæ
Typographi, clc Ioc LXXXVIII.

DE
PATERIAE

FAUTORIBUS
M E I S.

DISPUTATIO JURIDICA
INAUGURALIS,
DE
DEPOSITO.

THE S I.

Epositum dictum ex eo, quod ponitur: præpositio enim de auget possum: ut ostentat totum, quoad custodiā ejus, apud quem deponitur l. i. pr. ff. b. t. Sumitur enim variis modis (1) accipitur pro ipso contractu, §. 2. Inst. de jure N. G. & civile & §. 3. Inst. quib. mod. re contr. oblig. (2) pro re, quæ in contractum venit, l. i. pr. ff. b. t. (3) pro depositione debitæ pecuniaæ apud judicem, quam creditor accipere recusat, & vocatur *juris depositum*, quod contractui depositi planè contra distinctum est. (4) Pro obligatione, quæ ex contractu depositi resultat (5) & ultimo pro actione depositi ut in rubr. hujus tit. nostrâ sententiâ in primo significatu sic definitur; *Depositum est contractus, nominatus,*

A 2 jurif-

4 DISPUTATIO JURIDICA

jurisgentium, bona fidei, re constans, quo res gratis custodienda alicui traditur, eo fine, ut eadem illa in specie, quandomcunque deponenti libuerit, restituatur, l. i. pr. ff. b. t. d. §. 3. Inst. quib. mod. re contr. obl. l. i. §. 5. ff. de oblig. & act. l. 7. §. 1. ff. de patis. d. §. 2. Inst. vers. & hoc jure de jure N.G. & civile. l. i. §. 23. ff. b. t. & §. 28. Inst. de act.

I I.

Ethi alii alias, easque varias constituunt species, tamen censeo, ejus potissimum duas esse: quarum una perhibetur depositum in specie sic dictum: quando res non litigiosa, ab uno, vel à pluribus deponitur: quod & simplex & vulgare depositum vocatur, l. i. §. 44. ff. b. t. altera vocatur sequestratio, l. 5. §. 1. l. 6. l. 12. §. 2. l. 17. ff. eod. l. 110. ff. de V. S.

I I L

Illud sc. depositum simplex; subdivit in voluntarium; quod proficiscitur ex libera voluntate deponentis: & in necessarium, aliter dictum miserabile, quod descendit ex aliqua necessitate, veluti ruinæ, naufragii, tumultus, incendiis, d. l. l. §. 1. 2. l. 18. ff. b. t. de quo prætor edicto actionem in duplum dat, si depositarius dolum adhibuerit, contra heredes tamen in simplum, l. i. §. 1. b. t. rationes habemus in d. l. i. §. 2. 3. & 4.

I V.

Vidimus definitionem, divisionem, subdivisionemque, nunc nobis proveniunt personæ, & res, post explicabimus ad quid depositarius tenetur, denique actiones, quæ inde oriuntur.
(1) De personis: quia in omni contractu requiritur consensus: idcirco deponere & apud se deponi permettere tantum possunt, intelle-

I N A U G U R A L I S. 5

intellectum habentes, & consensum accommodare noscentes: ex quo consectorium est: quod infans, ne tutore quidem auctore ex hoc contractu depositi sibi obligare alios, aut obstringi aliis queat. §. 10. *Inst. de inutilib. stipular.* l. 1. §. 13. ff. de oblig. & act. l. 5. ff. de R. f. sic quoque nec furiosus, d. l. 1. §. 12. ff. de oblig. & act. d. l. 5. & l. 40. ff. de R. f. nec pupillus sine tute, l. 41. ff. de condic. indeb. l. 59. ff. de oblig. & act. neque minor, l. 3. C. de in integr. restit. minor. vel prodigus, l. 6. ff. de verb. oblig. l. 9. §. 7. ff. de rebus credit. & d. l. 40. ff. de R. f. absque curatore tenentur depositi, in quantum facti sunt locupletiores, aut dolum commiserint, l. 1. §. 15. ff. h. t.

V.

Omnis omnino res possunt depōni, quæ sub tactum & custodiā cadunt, alienæ proprieque; adeo ut etiam depositio rei furtivæ permittatur furi & prædoni, l. 1. §. 39. l. 31. §. 1. ff. h. t. l. 64. in pr. ff. de judic. propriæ tamen apud dominum frustra deponuntur, cum ex deposito non obligetur, l. 15. d. l. 31. §. 1. in fin. ff. h. t. & l. 45. ff. de R. f.

V I.

Depositarius tenetur quandoeunque deponenti libuerit rem restituere, §. 3. *Inst. quib. mod. re contr. oblig.* l. 1. §. 5. ff. de oblig. & act. ita ejus unius gratia totum hoc negotium geritur, quare etiam Ulpianus putat ne pacto quidem contrarium effici posse, l. 1. §. 45. & 46. ff. h. t. eo autem loco depositum est restituendum, ubi est sine dolo depositarii: nisi depositor suis impensis alibi reddi velit, l. 12. in pr. & §. 1. ff. h. t. l. 47. ff. de legat. l. & l. 38. ff. de judic. aut convenerit inter partes, quo loco debeat restitui, l. 5. §. 1. ff. h. t. l. 7. & 9. ff. de eo quod certo loco dari oportet. eadem res debet restitui. §. 3. *Inst. quib. mod. re contr. oblig.* l. 1. §. 5. ff. de obl. & act. nisi quantitas sit deposita, veluti pecunia, & conventum, ut tantundem red-

6 DISPUTATIO JURIDICA

deretur, tunc eandem quantitatem in genere eodem reddi, æquitati congruit, l. 24. & 25. §. 1. ff. b. t. l. 31. ff. locat. cond. quod si depositarius ob contumaciam nolit restituere depositum, vel ejus dolo aut latâ culpâ res deposita perierit, ut nequeat restitui: tunc judicis officio depositori potest deferri jurandum in item, ut statuatur pretium rei ejus arbitrio, l. 1. §. 26. ff. b. t. l. 2. §. 1. & l. 8. ff. de in item jurand. fructus quoque & omnis causa, & utilitas rei, item partus venit in restitutionem, l. 1. §. 24. ff. b. t. usuræ non debentur sine mora & conventione, l. 24. 25. cum l. 26. §. 1. & l. 29. §. 1. ff. b. t. l. 2. & 4. C. eod.

V I I.

In custodienda porrò re deposita, tantummodo dolum & culpam latam depositarium præstare teneri, patet ex §. 3. inst. quib. mod. re contrab. oblig. l. 1. §. ult. l. 7. pr. l. 20. & 32. ff. b. t. l. 5. §. 2. ff. commodat. l. 1. §. 5. ff. de oblig. & act. l. 23. ff. de R. J. ratio duplex est: tum quia ille, qui tradit amico negligenti rem custodiendam; non ei, sed suæ facilitati, id impunitare debet. Ut *Justian.* loquitur in fin. d. §. 3. Inst. & paulus in simili respond. in l. 23. ff. de minorib. tum quia in deposito nullum commodum est depositarii, sed potius onus, l. 5. §. 2. ff. commod. l. 1. §. ult. l. 20. ff. b. t. l. 1. §. 5. ff. de oblig. & act. et si depositarius suis rebus summam adhibere diligentiam consueverit, tamen de culpa levi non tenetur, vidimus ex d. §. 3. & preallegatis jurib. excipiuntur autem aliqui casus, quibus præter dolum & latam culpam, etiam culpa levis & levissima in deposito præstatur. (I) Si depositarius se obtulerit deposito l. 1. §. 35. ff. b. t. (II) Si in mora restituendi fuerit post revocatum depositum. l. 12. §. ult. ff. b. t. (III) Si depositum sit datum solius depositarii gratiâ, l. 4. ff. de rebus cred. (IV) Si nominatim convenerit, ut esset periculo suscipientis D. l. 1. §. 35. ff. b. t. l. 5. §. 2. ff. commod. l. 7. §. 15. ff. de pactis. (V) Si utriusque gratiâ

tia depositum sit initum, ut si mercedem acceperit depositarius, tenetur de culpa levi, l. i. §. 9. ff. b. t.

VIII.

Nascitur ex deposito duplex actio: una directa, altera contraria. Directa est actio civilis, personalis, bona fidei, famosa, que datur deponenti adversus depositarium, ad id, ut rem depositam restituat, & sarciat damnum dolo vel latrā culpā datum. Dicitur civilis: quia origo est juris antiquissimi, & ex ipsis ll. 12. tab. nam tab. 3. lib. 1. cavebatur: si quid endo deposito dolo malo factum escit, duplione luto. Sed illud jus civile non ita distinete admittit, nec semper ob dolum in duplum agere prætor voluit: exceptis his casibus. (1) Si depositum est miserabile, l. i. §. 1. ff. b. t. (11) datur actio depositi in duplum adversus inficiantem depositum; ex causis in d. l. i. §. 1. (111) in hæredem non aliter datur, nisi & ipsius inficiatione crescat actio, l. 18. ff. b. t. dicitur personalis, ex contractu §. 3. Inst. quib. mod. re contr. obl. bona fidei, l. i. §. 17. & l. 28. ff. b. t. famosa, §. 2. Inst. de pena temere litig. l. 10. C. b. t. l. i. ff. qui notant. infam. Dicitur datur deponenti; is ergo qui depositum rem depositam statim à depositario potest repetere, nec refert cuiuscunque conditionis sit, dominus an servus, fur an prædo. l. i. §. 32. l. i. §. 39. ff. b. t. non solum deponenti datur sed & heredibus ejus, ceterisque successoribus accommodatur, l. i. §. 19. ff. b. t. singulis tamen proportione hereditaria, ut & reliqua jura, l. 2. C. de heredit. aet. l. 6. C. famil. ercise. quod si res individua sit deposita; uni agenti, præstata satisfactione restituenda erit: quod, nisi fiat, in eadem sacram deponetur: hacque ratione, omni actione, & periculo liberabitur, l. i. §. 36. cum seq. ff. b. t. Dicitur adversus depositarium l. i. §. 43. ff. b. t. in hæredem quoque ejus datur hæc actio in solidum, etiam ex dolo defunti, l. 12. de oblig. & aet. l. 152. §. fin. l. 157. §. ult. ff. de R. J. Vel si plures sint, in quemlibet eorum pro ea parte, quâ he-

tes

8 DISPUTATIO JURIDICA

res est, l. 7. §. 1. ff. b. t. nisi res divisionem non recipiat, quo casu quilibet in solidum, sed in condemnationem pro ea parte, quâ heres convenitur, l. 22. ff. b. t. datur hæc actio ad restituendam rem depositam: depositarium quodocunque deponenti libuerit rem ipsam depositam restituere teneri cum omni causa, supra satis dictum est. *Ad resarcendum damnum dolosum*: tantum depositarium præstare dolum, ejusque regulæ, rationes, & exceptiones vidimus supra.

I X.

Hæcque depositi actio illis gaudet privilegiis: (1) Ut is, qui eâ experitur, omnibus creditoribus, etiam privilegiatis, qui que tacitum vel expressum pignus non habent, præferatur, l. 7. §. 2. l. 8. ff. b. t. (2) hac actione condemnatus, adeò confessum ac præcise rem restituere tenetur: ut illi quadrimestre tempus (quod alias creditoribus ad judicatum solvendum est indulsum, l. 2. C. de usur. rei judic.) haud indulgeatur, argument. l. 1. §. 22. ff. b. t. l. penult. C. b. t. (3) Suo nomine conventus & dolo vel lata culpa condemnatus, infamia maculâ notatur, l. 1. ff. de his qui not. infam. fecus si hereditario, tutorio, aut curatorio nomine damnatus sit. l. 10. C. b. t. l. 20. C. de procurat. l. 6. §. 2. ff. de his qui not. infam. (4) Nulla item compensatio, deductio, vel doli, aut non numeratæ pecuniae, aliave altiorum indaginem requirens exceptio isthanc actionem excludit, l. penult. C. b. t. l. fin. §. 1. C. de compensat. l. 14. §. 1. C. de non numerat. pecun. §. 30. Inst. de act.

X.

Actio depositi contraria, est actio personalis, bona fidei, rei persecutoria, quæ datur depositario, adversus deponentem, ut resarciat damnum occasione depositi ipsi datum, & ut restituat impensas necessarias in rem depositam factas, in genere ut servetur indemniss,

dennis, l. 5. l. 8. l. 12. l. 23. ff. b. t. est quæstio; an non ob utilles impensas rem à depositario possit retineri? Videtur non, cum officium depositarii non sit ejusmodi sumptus facere, argument. *l. unic. §. 5. r. aceat.* Vers. sed nec *C. de rei uxor. act.* neque autem, ut in directa, ita & in hac contraria actione in litem juratur: quia non de fide ruptâ, sed de indemnitate ejus, qui depositum suscepit, *l. 5. pr. ff. b. t.* ideoque hoc in judicio damnatum infamia non sequitur, *l. 1. l. 6. §. ult. ff. de his not. infam. §. 2. Inst. de pæn. temer. litig.*

X I.

Hæc de speciali sive vulgari deposito breviter explicata sufficiant: succedit modo sequestratio: quæ est rei litigiosæ à pluribus facta depositio, *l. 6. l. 17. ff. b. t.* dictaque à sequestro, qui est is, apud quem fit ejusmodi depositio, *l. 110. ff. de verb. sign. d. l. 17.* sequester autem auctore modestino, à sequendo dicitur; & *Gellius, lib. 20. cap. 11.* non tantum, quod ipsi depositores fidem illius sequantur, sed etiam, quod ipse sequester quasi sequatur eos, qui de re contendunt, paratus cam restituere parti alterutri, cui ex lege depositi ipsam reddi oportet, dict. *l. 110. ff. de V. S.*

X II.

Dividitur vulgo sequestratio in voluntariam sive convenienciam, & in necessariam sive judicialem seu prætoriam; Voluntaria est rei litigiosæ depositio, quæ fit merâ partium litigan- tium voluntate ac conventione, *l. 5. §. 1. l. 6. l. 17. §. 1. in verb. id enim agitur ea deposit. ff. b. t. l. 5 ff. famil. ercisc. l. 5. §. 1. vers. sed si nec ipsi ff. ut legat. seu fideicommiss. seruand. caus. cav. quæ regulariter est permissa, d. l. 5. §. 1. & l. seq. ff. b. t. l. 39. ff. de acq. vel amitt. poss. & privat possessorem sua possessione, si possessio penes sequestrum deposita est, tunc neque actor, nequereus pos- sidet, *l. 17. §. 1. ff. b. t.**

B

XIII.

XIII.

Necessaria seu judicialis sequestratio est, quæ fit auctoritate judicis parte invitâ, l. 7. §. ult. ff. qui satisd. cogunt. quæritur an hæc sit permissa? Quod nego, l. unic. C. de prohibita sequest. pecun. quod illa lex agit de pecunia, non intelligendum est de pecunia tantum numerata, sed de quibusvis corporibus: nam sciendum est: quod pecuniæ verbum in jure nostro trifariam accipiatur. (1) Enim strictè sumitur & duntaxat pecuniam numeratam seu signatam denotat: idque præcipue fit quando *Epitheton numerata* aut *signata* verbo pecuniæ adjicitur, aut significatio ex re subjecta colligitur, arg. l. 178. ff. de V.S. l. 7. §. 3. ff. ad Sét. Maced. l. 4. §. 1. ff. de reb. cred. (deinde) latè, pro rebus, pondere, numero, mensurâve constantibus, ut in l. 19. & l. 30. pr. ff. de legat. I. (111) latissimè capitur, pro omni re, quæ in patrimonio nostro esse potest, tam mobili, quam immobili, sive sint corpora, sive jura, d. l. 178. ff. de V.S. l. 222. ff. cod. l. 50. §. 1. ff. de verb. oblig. l. 37. ff. de peculio. l. 2. C. de const. pecun. Vers. bac apertissima lege, &c. nihil ergo vetat, quo minus eodem generali sensu verbum illud in d. e. C. de probib. sequestr. pecun. accipitur. Porrò nemo in possessione, ne rescripto quidem supremi principis, est turbandus, quia nemini possessionis suæ commodum absque legitima causæ cognitione adimi debet, l. 6. C. unde. vi, l. 7. C. ad leg. Jul. de vi publ. est quippe commodum possessionis maximum, §. 4. Inst. de interdictis. (11) Quia processum ab executione inchoari, minimè juri congruit, l. 1. C. de execuc. rei judic. adeo ut etiam sententia, contra ordinis notorium lata, ipso jure nulla existimetur, l. 4. C. de sentent. & interlocut. omn. jud. Atqui sequestrationem esse quandam executionis speciem, negari non potest, uti tradidit Colerus, d. part. I. de process. execut. cap. 2. n. 81. (111) Quia non solum ratio juris dictitat, ut actor, qui sibi reum condemnari cupit, intentionem plenè suam probet, l. 2.

C.

I N A U G U R A L I S . II

& l. 12. ff. de probat. l. 23. C. eod. l. 4. C. de edendo. Verum etiam ipsa æquitas hoc persuadet. Iniquissimum namque foret lite super quadam remotâ, & actore nil probante sicque reo non convicto, rem litigiosam reo adimere & tertio tradere, aliâs quilibet intendere item, commodumque possessionis alteri cripere possit. Multi tamen recensentur à doctoribus casus, quibus etiam judicialis sequestratio licita, permissaque judicatur. Paucos, eosque præcipuos & qui communi in hominum usu frequentius occurunt, tantummodo perstringamus.

X I V.

Primus itaque casus est, cum lis de re mobili & possessor suspectus est de fuga aut dilapidatione, aut prodigalitate bonorum suorum, nec satisdat fisti judicio, l. 16. ff. de offic. presid. l. 7. §. fin. ff. qui satisd. cog. quomodo autem dilapidatio seu prodigalitas probetur, abundè post alios, declarat, Joseph. Mascardus Vol. 1. de probat. conclus. 515. & Volum. 3. conclus. 1234. imò hoc casu, quo scilicet debitor de fuga suspectus est, non tantum sequestratio rerum, sed etiam personarum concessa intelligitur; adeò, ut debitor fugitus per creditorem, si periculum fugæ præsens sit, & judicis copia haberi nequeat, propriâ autoritate capi & incarcerari possit. arg. l. 10. §. 16. ff. que in fraud. cred. l. 54. C. de decurion. Vide gail. lib. 2. observ. 44. (ii) Si de momentanea aut litigiosa possessione lis orta fuerit, & præsens periculum, metusve armorum subsit. l. 13. §. 3. ff. de usuf. Cur enim (inquit Julianus) ad arma & rixam procedere patiatur prætor, quos potest sua jurisdictione componere. (iii) Si is qui possidet agrum, pendente appellatione depopulaverit agrum, tum solent fructus sequestrari, l. 21. §. ult. ff. de appellat. (iv) Dos solet sequestrari, si maritus eam dissipaverit aut ad inopiam vergat. l. 39. in fin. C. de jure dor. (v) Quintum sequestrationis casum præbet jus Canonicum in puella, quam duo adolescentes ambiant, & uterque matrimonium sibi ab ea

12 DISPUTATIO JURIDICA

contendit promissum. Hic namque copula interdici & puella, donec lis finiatur, in domo honesta sequestrari debet. Cap. 14. in verb. donec & panormitan. num. 4. extr. de sponsalib. gail. lib. 1. observat. 112. num. 15. & lib. 2. observat. 45. num. 7. (vi) Sextus casus obtinet, in emptione & venditione: si nimisrum inter emptorem & venditorem lis oriatur de solutione pretii, ac rei venditæ traditione, & alteruter fidem alterius suspectam habeat, ita ut pretium turò venditori numerari, vel merx aut res vendita emptori absque periculo tradi nequeat, l. 39. in fin. ff. de solut. & liberat. (vii) Et ultimum sequestrationis casum suppeditat res, tempore peritura; quæ lite mota, vendi implorato judicis officio, ejusque pretium sequestrari poterit, arg. l. 20. C. de agricol. & censit. & l. ult. §. 1. ff. de requirend. vel absentib. damnand.

X V.

Porrò ad officium sequestri pertinet; ut rem penes se depositam diligenter ac fideliter custodiat: ne ipsius dolo, latâve culpâ ista res quid incommodi capiat, arg. §. 3. Inst. quib. mod. re contr. oblig. l. 1. l. 32. ff. b. t. Sed & sequester non solum rem ipsam, ne deterior fiat, custodire: Verum etiam fructus colligere, in tutum reponere, dissipata & malè ablata revocare: adeoque ea omnia facere debet, quæ vir bonus in re aliena custodienda & administranda facere solet; donec lis finiatur vel causa determinetur, cap. 2. extr. de sequest. possess. & fruct. l. 5. §. 1. vers. si nec ipsi. ff. ut legat. seu fideicommissor. l. 5. §. 22. ff. ut in poss. legat vel fideicommissor. servand. caus. esse lic. quin & hoc ad officium sequestris spectat: ut fructus tempore perituros distrahat; & pretium inde redactum, pro utilitate litigantium, in usuras concedat; fructus autem morâ non deteriores futuros, studiosè conservet & custodiat, arg. a. l. 5. §. 22. vers. quinimostales. ff. d. t. l. 20. §. 1. C. de agric. & censit. neque vero fructus tantum, sed & ipsam rem litigiosam quæ tempore sive morâ est peritura, in litigan-

I N A U G U R A L I S

13

litigantium commodum sequester vendere, & pretium inde redactum loco rei custodire, ac conservare poterit, arg. d. l. 20.
§. 1. & 2. C. de agric. & censit.

X V I.

Planè finitur sequestratio quatuor potissimum modis. (i) Quidem litis terminatione non ambigitur, l. 7. §. ult. ff. qui sat. tis. cog. l. 9. §. 3. verl. donec inter vos, &c. ff. de dolo malo. (ii) Per sequestris renuntiationem, justissimâ causâ, judicisque auctoritate interveniente, factam, l. 5. §. fin. ff. b. t. porro officio sequestris per renuntiationem admissam finito, litigiosa res, non semper parti, quæ præsens in judicio est, restituitur: sed potius apud ædem aliquam sacram, vel officium publicum, aut penes tertium aliquem deponenda est. Rarò, (inquit Jurisconsultus loco jam allegato,) ei restituenda est, qui venit. (iii) Finitur conditione existente, sub qua concessa fuerit sequestratio, arg. l. 6. ff. b. t. & d. l. 9. §. 3. ff. de dolo malo, idque tam in necessaria, quam voluntaria procedere, verius est. (iv) Et ultimo modo, sequestrationem morte sequestris finiri, vix dubitari potest. Nam cum industria & fides personæ hic sit electa: Officium hoc ad hæredes non transit: sed morte illius, qui est electus, extinguitur, arg. §. 8. Infr. demandato l. 13. ff. solut. matrim.

X V I I.

Duæ actiones ex sequestratione descendunt: ut in deposito; directa & contraria. Actio directa datur finita lite victori, adversus sequestrum, ut rationes reddat, & rem litigiosam ad custodiendum acceptam, restituat cum omni causa, l. 1. §. 24. l. 5. §. 1. ff. b. t. l. 9. §. penult. & ult. ff. ad exhibendam. datur quoque hæc actio adversus sequestratorem, ut exhibeat eo loco rem depositam, quo conventum est. Quod si pluribus

B. 3

locis

14 DISPUTATIO JURIDICA

locis convenit : in arbitrio sequestris est , quo loco exhibere velit , d. l. 5. §. 1. ff. b. t. sed si nihil convenit denuntiandum ei est , ut apud prætorem exhibeat , d. l. 5. §. 1. in fin. præterea etiam in hæredem ipsius sequestris , hanc sequestriam depositi actionem reddi , palam est in l. 7. §. 1. & l. 12. §. 2. in fine ff. b. t. sicuti & heredibus eorum , qui litigiosam rem sequestrarunt , directam hanc actionem , cum sit rei persecutoria , competere certum est , l. 1. §. 19. ff. b. t. §. 17. Inst. de action.

X V I I I.

Actio sequestraria depositii contraria accommodatur sequestro , adversus deponentes vel adversus victorem ut servetur indemnitas . d. l. 5. pr. ff. b. t. neque enim ratio juris patitur ut suum officium ei sit damnosum , l. 61. §. 5. ff. de furio . datur & heredibus , ut & contra litigantium hæredes : hi enim cum eorum bona possideant : æquum omnino est , ut solvant sumptus , & alia , quæ sequestratione præstiti officii debentur , arg. l. 14. ff. de condicione indebiti . l. 206. ff. de R. f.

X I X.

Pervenimus nunc ad differentiam inter depositum simplicem & sequestrum (1) differunt : sequestrum non consistit , nisi in re litigiosa , quod non est in simplici deposito. (11) Requiritur etiam in sequestro , ut duo plures deponant : depositum vero à parte deponentis unicâ duntaxat personâ contentum est , l. 17. in pr. ff. b. t. (deinde) apud sequestrum unusquisque in solidum videtur deponere , cum rem totam suam putet : quod aliter est , quando id quod commune est plures deponunt , qui pro parte tantum se norunt esse dominos , d. l. 17. ff. b. t.

XX. Quæ

X X.

Quæritur ultimo loco; an in sequestrem rei depositæ possessio transeat? dubia valde est, mirumque in modum agitata, diversisque interpretum censuris vexata quæstio. Alii sequestrum nunquam possidere contendunt. Plerique inter voluntariam & sequestrationem necessariam distinguentes, in illa possessionem amitti, in hac non item, statuunt. Aliqui alias & quidem diversas distinctiones & subdistinctiones adferunt. Non nulli denique & maxime recentiores, indistinctè tenent: quod possessio in sequestrem non transeat: nisi expresse ac nominatim à partibus litigantibus sit actum, dictum & conventum. Atque hæc sententia (quam verissimam esse putamus) confirmatur. (1) Manifestò & inevitabili textu *l. 39. ff. de acquir. vel amitt. possess.* (2) non aliud permittit natura depositi, cuius sequestrum species est *l. 6. ff. b. t.* nihil nisi custodiā transferri volens, *l. 1. ff. b. t.* at custodia actum possessionis nullum habet: cum separata sint possessio & custodia, *l. 3. §. ult. ff. de acquir. vel amitt. possess.* nam possessio est detentio cum effectu, rem sibi habendi. Et sequester non tenet animo sibi habendi, vel victori. (3) Accedit, quod missus ob contumaciam alterius in possessionem, non possideat, *l. 12. ff. quib. ex caus. in possess. eatur. l. 5. in pr. ff. ut in possess. legar. vel fideicommiss. servand. caus. esse lic.* ergo multo minus sequestratione possessio transferetur. Adhæc ut possessio transferatur, titulus habilis & idoneus requiritur: alias justo titulo deficiente, res custodiæ causa tradita censetur, *l. 77. §. 21. ff. de legat. 2.* depositi vero titulum habilem ac idoneum non esse, ut per eum possessio transferri possit, appareat ex *d. l. 1. & l. 6. ff. b. t.* hoc amplius officium sequestris est: rem in gratiam deponentium asseverare usque ad litis finem: Illis, quibus ad maximum contraria sententia arridet, pro ut vires valeant, satisfacere nobis proposuimus. Hisce igitur materiae depositi finem imponemus.

COROLLARIA.

I.

Res immobilis non potest deponi.

II.

*Retentio rei deposita fieri ob impensas ne-
cessarias potest, ob utiles non aequa.*

III.

Sequestratio est contractus.

